

Rudolf Setz:

“Ik droom van missional communities”

Een kerk, opgebouwd uit groepen van maximaal vijftig volwassenen, elk met een specifieke missie in de samenleving. Dat is de visie van een Engelse kerk die nu ook in Nederland getest wordt. Initiatiefnemer Rudolf Setz legt uit.

Het is een open deur: het aantal leden van de kerken daalt nog steeds en fors ook. Ondertussen zijn veel mensen op zoek en bezig met spiritualiteit en zingeving maar lukt het nauwelijks om daar vanuit de christelijke gemeenschap bij aan te sluiten. En als dat wel lukt, bijvoorbeeld door een Alpha-cursus, dan zit er een gat tussen de cursus en kerk omdat de kerk vaak onvoldoende aansluit bij de vragen en leefwereld van zoekende mensen. Het probleem is te complex om hierop ‘even’

een antwoord te formuleren. Zelf helpt het me om een punt aan de horizon te bepalen door de vraag te stellen: Wat merkt de samenleving van de kerk in 2020? Wat is vanuit die vraag ons en Gods verlangen voor de gemeente en wat zouden we nu kunnen stimuleren? Ik besef dat daarop niet slechts één antwoord is. Maar ik heb wel iets gezien waarvan ik denk ‘dit zou een betekenisvol model van gemeenschapsvorming kunnen zijn in onze veranderende samenleving’.

Ga er op uit-gemeente

In de zomer van 2009 sprak dr. Mark Stibbe op de New Wine-zomerconferentie. In een seminar legde hij het proces uit waarbij de Engelse kerk St. Andrews Chorleywood veranderde van een ‘kom bij ons’ naar een ‘ga er op uit’ ge-

meente. Veel gemeenten gebruiken de drieslag: relatie met God, met elkaar en met de wereld. Vaak werkt die drieslag als een chronologie. Eerst de relatie met God, dan die met elkaar en ten slotte – en vaak als gedelegeerde taak voor een commissie - de relatie met buiten. In de visie van St. Andrews is de focus de wereld, daar ligt de missie en die kan niet zonder de relatie met God en met elkaar.

Vanuit deze paradigmawisseling en door bijzondere leiding van God is de structuur en de cultuur van St. Andrews veranderd. Een transformatie van een gemeente met grote aantrekkelijke zondagse samenkomsten met professionele aanbiddingband en goede spreker, naar een netwerk met gemeenschappen van maximaal vijftig volwassenen. De kerk

heeft nu een driedelige structuur van: kleine groep (<12), middelgrote groep (<50) en grote groep (>50) waarbij de middelgrote groep centraal staat. De benaming voor deze groepen is ‘missional community’. Elk van deze gemeenschappen wil de liefde van de Vader ontvangen en delen en maakt dat concreet met een specifieke missie in de samenleving. Zo zijn er groepen die zich richten op: daklozen, een school, alleenstaande moeders, een bepaalde wijk, hoger opgeleiden of dove mensen.

Dit zou een betekenisvol model van gemeenschapsvorming kunnen zijn

De missional communities komen drie keer per maand samen op een locatie die aansluit bij hun missie: in buurthuizen, cafés, scholen et cetera. Eén keer per maand is er een gezamenlijke dienst in de kerk, voor ontmoeting, toerusting en het delen van wat God doet door de gemeenschap en de activiteiten heen. De gemeenschappen vermenigvuldigen vanzelf doordat er steeds nieuwe teams en gemeenschappen gevormd worden op basis van missies. Het selecteren en toerusten van gemeentelieden is centraal geregeld evenals de kerkenraadstructuur en de financiën. In de nieuwe opzet verandert de rol van de voorganger van uitvoerder naar toeruster en coach. De teams krijgen voor hun eigen samenkomsten een preekschets aangereikt en materiaal voor kinderwerk.

Assen zoekt...

Na de New Wine-conferentie zijn we met een aantal mensen naar Engeland gevlogen om de werkwijze te zien en om te leren van de ervaringen daar.

We zijn ons gaan bezinnen en proberen dingen uit. De Rotterdamse gemeente Crossroads werkt inmiddels toe naar Cross Rotterdam Communities.

In Assen ben ik betrokken bij missionaire gemeenschapsvorming Assen zoekt... Het model van St. Andrews bleek te passen bij de visie, situatie en fase waarin dit initiatief zich bevond. Zo waren er contacten met een groeiend aantal mensen die niet (meer) bij een kerk betrokken waren, zochten we naar een vorm met vervolggroepen op de Alpha-cursus en hielden we eens per maand een Ontmoetingsdienst.

Geïnspireerd door St. Andrews ging in september 2009 een middelgrote groep van start met 21 mensen. In de loop van het jaar groeide de groep naar meer dan zestig betrokkenen. Van de laatste Alpha-cursus was 75% van de deelnemers niet actief in een kerk. Vrijwel alle cursisten sloten zich al tijdens de cursus bij deze groep aan. De helft van de mensen die nu meedoet, ging een jaar geleden niet naar de kerk. We zijn verrast door het werk van de Geest ‘zomaar’ in ons midden. Deelnemers geven aan de kleinschaligheid te waarderen, de inhoud en de betrokkenheid op samenleving. Er is een cultuur ontstaan waarin mensen bereid zijn om zelf mee te doen (maaltijden voorbereiden, koken, organiseren, spreken) en er te zijn voor elkaar.

In juni 2010 organiseerden we het project ‘Assen bloeit’. Een combinatie van inhoudelijke doordenking en concrete projecten in de samenleving, inzet voor de bloei van de stad. Stichting Present Assen faciliteerde de projecten. Er werd gekookt en gegeten met mensen met beperkingen en met alleenstaande minderjarige asielzoekers. Handen gingen uit de mouwen achter voordeuren en in tuinen.

Tieners deden een activiteit met dementerende ouderen. Het vergroot de onderlinge band, we reiken uit en het raakt ons zelf. God is bewogen met mensen in de stad en bij dat besef zien we nu gezichten voor ons.

Proeftuin

Het komend seizoen komt het eropaan om de volgende stappen te zetten. Om een tweede en misschien wel een derde groep te laten ontstaan met specifieke missies. Ook met allerlei uitdagingen. Want hoe krijgen de ondersteuning en leiderschapstructuur vorm, hoe kunnen we doelgericht werken aan discipelschap, wat is de plaats van kinderen en tieners in de groepen en hoe krijgt verbondenheid met andere kerken in de stad gestalte? Crossroads Rotterdam en Assen zoekt... gaan als proeftuin fungeren voor de conceptontwikkeling. Hierbij krijgen ze support van St. Andrews Chorleywood. Het doel is om het model te ontwikkelen en te testen en daarna breder beschikbaar te maken.

Op basis van de eerste ervaringen kunnen we zeggen dat het een veelbelovend concept is met gemeenschappen die aansluiten bij de nood en zoektocht van mensen, geschikt voor bestaande kerken, missionaire projecten en kerkplanting. Ik droom ervan en zoek mensen en organisaties die mee willen bouwen en die tijd, netwerk, expertise en financiën willen investeren!

[Rudolf Setz](#)
Initiatiefnemer Nederland zoekt...
Directeur Stichting Present

Voor meer info: info@nederlandzoekt.nl